

REVOLVER

Egy konferencia New Yorkban

-részletek-

/első nap/

visszajöttem a mosdóból
ahol azt gondoltam mily könnyű utazni
mily könnyű meghalni, és Hozzá oly közel
nagy készülődés és aztán
as a courtesy to the next passenger
may we kindly suggest you
to wipe off with your towell the wash basin.
thank you, mely elveszi a titokban megtehető
örömét, hogyan tovább
letöröltem, és valami újat kitalálni
névtelennek maradhatni
mégis tenni
verbleibende flugzeit 6:11 uhr
be kell kapcsolni az övet
először jelent meg a monitoron
norwegian sea atlantic ocean
time to destination 6:10
new york alacsonyabban fekszik a földrajzi fokhálózaton
mint ahonnan jövök, melegebb égövön
mégis hónapok óta tart a fagy – elmúlt hetem
szokatalan napos melegére
március végén tavaszi kabátról álmodozhattam
maradjon meg ki-ki kényelme, vele együtt bősége,
üdve — kívánom
és félig eszembe jut az a német motto
amit egy *transition town* reklámon láttam
rózsaszínű bizalom az előttünk álló kihívásokhoz
höhe 11127 m

afrika kiterjedt sivatagjai —shiva tagjai—
piros csík glagsow és manchester között
local time at destination 9:35 am
átállítom órám
nem néztem könyvekből részletesen utána
hogyan hova utazom
keresem az odavágy eredetét – azt a teret-időt míghol
e távolság nem történhető kategória
geschwindigkeit über és már nem látom
mire visszapillantok
bilbao lyon és közben *lost in translation*
rám tör-e az új hely magánya
öngyilkosok könnyen lehetünk
egy hotelban, elég egy nap
a megszokottból kibillenni, ha nem fogod Kezét
zsúfolt napok, a felkelésről sem kell döntened
rohansz hozzájuk, átöleled, felöltözteted, aztán reggeli
egy épp szóltan, egy napos és egy nevetős gyerekekkel, indulások
közben gyorsan váltott megbeszélendő, mert a nagyok winchesterén
a tegnapok ki nem loggolt programjai szaladnak
jaj, csaknem leáll a széktámlán a film—
mi van a felébresztett oroszokkal—
igen, gyerekkor, gyerekek és e vágyott utazás,
mikor lesz már egy találó konferencia, hogy
jelentkezzem, elfogadtak, írok rég nem látott barátnőmnek,
aki pár éve soha *sohoban* él, és jobban odavaló, mint az ottszülettek
bár velem is ilyen még megtörténne
európai terekben ezt kétlem
ha fel nem tör egy visszaemlékezés
római katona erdélyben
indián asszony *point duma* öblében,
hogyan igaz vagy sem egyre megy
a képzelet másként hitelesíti a történőket,
és megengedi, hogy közelebb szövedj ahhoz
ahol élsz – most is tárt ablakok, várom a beváltást:
kötődést a holnapi hétköznapi helyszínéhez,
amit eddig lekövehettek: az újban felerősödött
témák, egy negyedik a volt három mellé,
s ímigy a tiszta égen négy madár cikáz
kettő-kettő mindig picit közelebb,
szinkronban újra és újra váltva a közelséget egymáshoz

eleinte még tudtam melyik a költészet, a tudomány
 a gyógyhit, a család vagy
 egyebek – hisz velük vagyok itt, kiszögezetten
 húzva-eresztve, összenevetve
 nem ráncigálnak, hanem beföldelnek,
 leföldelnek, felégelnek, -darabolnak
 oly láthatatlanná, amint a váltás soha nem kívül
 és várom a várost, miről írták
it could be interesting—apart from being horrible
 és magas női szobor
 mutat az égre, képek, filmek, szövegek,
 kolozsvárt, szegedet vagy LA-t sem láttam ki képekből,
 míg ott nem éltem,
 bármilyenek lehetettek volna,
 álmaink színhelyére nem akarunk igazából
 elmenni, az a megnevezhetetlen, lefordíthatatlan,
 amiről előadást fogok tartani,
 az egymásba emelendő irodalmi sokféleségről,
 aránytalanul van méricskélve a sok a nagy
 a kevéshez a kicsihez, bár semmi köze —
 s ne lenne ennek az (irodalmi) élethez
 igen, iniciálé druzsám erősebbnek, izgalmasabbnak
 tartja az irodalmat az életnél
 mindig is az azon túlit keresi,
 hogy az életet megértsük—
 és tovább nézem a filmet,
 bár azt hiszem, hogy én
unlost in translation akarok lenni
 mint Tzveta
 minél kevesebb történik annál
 inkább nézhető, ha túl sok
 bog és ok mi az egymásra rakott
 múlt és eljövő
 közben eszembe jut
 a gyerekek úgy érzhetik, hogy
 megfosztottam őket egy vidámabb jövőtől
 a legutóbbi költözéssel,
aus dem klaren Himmel
 ölünkbe pottyant
 egy mélyen megmozgató trauma mellyel
 nekem sem sikerült még egyenesbe jönnöm

bizonytalanság közben erőteljesebb a rákérdezés
 a beleérzés – ezzel olyan mamát adtam nekik
 ki tele úszó jégszigetekkel, váltott kételyekkel, kérdésekkel
 evilágtól való eltávolodással és bezuhanással
 ami épp hogy jó lett épp hogy virágba borult
 bukfencet vetett egy nagyobb körű változásba
 melyben elveszett megint a kis út
 annyira, mint metafizikai értelemben ez mindig is AZ,
 de nem az Ő,
 milyen az összenövés egy hivatással
 egy hellyel, egy nyelvvel
 hm, a mély tátongó nyitottságával
 a felszín be/rendezettségre vágjuk
 a polgári kép, s ami utána jön
 mit mondok nekik arról, hogy
 szabad-e megszépíteni azt ami nincs
 vagy ami van
 mennyi kiérlelt szomorúsággal
 lehet egy anya velük mellettük, nekik az elejéről
 kezdve lesz nehezebb, lesz remélhetőbb,
as a courtesy to the next generation
 érkezem amerikám érkezem, megint
 nem úszom meg, szembe kell
 mennem azzal, ami ködömben, szélorkánjaikban rejlik
it could be interesting—apart from being horrible
 nem tudok okosabb lenni, bölcsebb
 a szubjektív pillanat oly törékeny, akkor is ha legmélyén
 az űr, a csaköröm
 -és ez hozzávarva a konkrét terekhez, időkhöz
 péter pán otthonban, ahol
 virágok, vizek, mezők, házam, egem
 gubójában a viszketeg kalózmag
 jövök igen jövök befogom az újat
 a korábbiak fonatába,
 a végtelen ága-boga liánjaként
 ennyi gyönyörű szép között,
 ennyi mézésdes lehetőségfürttel
 időm már véges-végtelen,
 negyven év körül elkezdődik a count back,
 a távozásra való felkészülés,
 mondja egy pszichológus, és mi a

lefordíthatatlanságról értekezünk a következő napokban,
 az élet átvihetetlenességéről egyik kontinensről, egyik szívből,
 egyik versből a másikba,
 kérdéseinkre az állandóan elmozduló ok –
 felteszem szemüvegem megnézem az adatokat,
 jó lenne naponta szembesülni a koordinátákkal, hol vagyok,
 és a gyakoriság alapján ott lenni leginkább
 és célba venni, ahol a hol
appalache mountain, ground speed 493 mph
 a piros ív végéhez közelít
 repülünk, ezer kilométer
 nemsokára montreal fölött
 érzem a snack illatát
 a mosdóban le kell ellenőriznem a nagyvonalakban
 idézett szöveget
 leszállás után néhány óra az enyém
 míg Máriámhoz érkezem, és ő az aznapi munkából,
 heti vonaljegyet váltva valahol – kíváncsian
 hogy hogyan boldogulok, a szorongás most
 alább
 kiigazodni a nagy ismeretlenben
 ki ültette el ezt a magot ebben a nomadizáló
 mindig változó értelemben
höhe in der luft 11582 m
 szépitett földrajzot látunk mint iskolák térképein
 rádióaktivitás és úszó szemétszigetek nélkül
local time at destination 14:18
 (előbb a számot írtam le,
 utána a kifejezést, mert a billentyűzeten leütött betűk
 elfeledtetik a számokat –mennyire beleszem az
 írodott szóba, még egy útlevélszámot vések az úrlapra,
 szünetet tartok megint.... mentem a fájl
 csókokat küldök gondolatban szüleimnek haza
 érzelmesen – ebből mily sok betakarva
 szívem hideg házaiban, hazáiban
 szorongani, visszatartani,
 leválasztani saját sejtjeinkről
 —sophie banks szerint—
 az emberiség történetének kihágó félelempontját,
 /mentés és szembenézés/

/második nap, ugyanazon a napon/

ereszkedünk, leszállunk, a megnyílt repülőcsőből
 kilépünk —és most egy szuszra mond, hogy—
*a Föld első számú üzleti, kereskedelmi, egészségügyi, oktatási,
 kutatási, fejlesztési, technológiai, média-,
 művészeti és szórakoztatóipari központjába, huh,*
 könnyedén húzom
 görgős csomagom át a *US customon*
 a meleg zöld képernyőn
 mindenik ujjamról lenyomat
 megkeresem a vonatjáratot, melyről
 a repülő filmtékájában tájékoztattam –
 valakinek eszébe jutott ilyen készíteni,
 s nekem könnyebb attól e pillanat,
 melyhez társul egy házaspár
 ki szintén a penn station felé,
 színekkel és erővel telt vámosnő utasítását követve
 haladunk is tovább, mily könnyedén,
 ők is először, ausztráliából,
 igen, tavaly áprilistól októberig
 a kultúreurópát járták, árvíz miatt nem jutottak
 el budapestre, most pár hónapra észak
 amerika, new york után irány toronto
 vancouver és onnan
 hawaiiön keresztül a visszaút
 pár napig *sex and the city* városában sétálnak
 -miért nem ezt néztem meg a repülőn?,
 majd hazafelé menet...-
 penn stationnál kiszállni, a kísérteties labirintusban
 követni a 7th street tábláit, el a drága rózsák mellett
 fel és ki a magasra nőtt házak közé, sürgő-forgó
 emberek mellett kacsalábú épületek társulnak hozzám
 kijelölve hosszan a város szűk ereit,
 magasságuk jól esik, süt a nap a még tartó hidegben
 a tömeghez kedvesebben viszonyulok
 ellensúlyoz amiképp máshol élek, mert
 sok minden az ellensúlyozódásban rejlik,
 nem az egyes póluson,

délnek tartok cia rinne többnyelvű költőnőm
soho és ohno versoldalain
 ismerős üzletláncok, 21. század csalóka otthonosságának érzése
trader joe's, rite aid, marshalls, megértem kinek *mcdonalds*
subways, a vándorok szemzójére kített jelek,
 nem ütközünk egymásnak, bár mindenfelé tartunk,
 egy thai gyorsétkezdébe bemegyek, *dee daa*
 a neve, igen, fordítom magamnak: *die da* – tehát engem szólít
 kissé udvariatlan német modorban, mondaná anyósom
 a fiaimnak – hálás vagyok, hogy erre felhívja figyelmüket,
 szavak finomsága ha nem is a 'leg', mégis 'nagyon', míg
 leginkább szív és tiszta szó—
 ha ennyire elvetéltek tőlem a nyelvek,
 ha ennyire oktalan dobálóztam velük
 akkor legalább most egy finom, könnyed étkezés,
 s otthon pár thai receptet majd betanulok,
krieng gaengot frissen vágott zöldségekből, fűszerekből
 és garnélarák-masszából, mivel a thai ember számára
 az élelem fontos eszköze annak, hogy istenekkel
 érintkezzen: citromfű, gyömbér, kókusztej és koriander
 és most ízesítetlen rizs, majd tofu, gyömbér,
 brokkoli, gomba, murom (írom anyával)
 és egy meleg kamilla tea,
 - gyomromnak jót tegyél—
 utána tovább az utcákon, hullámmódon
 alacsonyodnak az épületek,
 drágulnak, szépülnek, ismeretlenülnek az üzletek,
 kávézók, kevés hotel, ha nem lesz mariah Máriám otthon
 hova állok tovább, megírtam-e az egészen pontos időt,
 mikor érkezem, azt hogy ma,
 itt állok, másképp nem tehetek,
 lépcsőházában kiszemelem *molnárt* és *ferenczit*,
 ahova adott esetben elsőként becsöngetek,
 de az épp leszaladó tini lányt, mintha csak veszfáliából,
 megkérem, segítsen ki, európai telefonom
 nem működik, tudhattam volna előre,
 „igen, csupán két utcasarokra vagyok tőled”
 szól a válasz, és én jövök otthonával öfelé,
 megérkezik elegánsan, hét éve hogy nem
 láttuk egymást, legutóbb segesvárott, nem félegyházán,
 hol egykor mások petőfit és mi ott davidot,

e vékony falú stúdiólakásban
 enyém az 1,5 m-es karzatos szófa,
 nemsokára megértem, miért kell a koporsónak
 a test hosszúsága előtt meghajolnia,
 hétvégén átmegy két éjszakára
 a barátnőjéhez, és akkor enyém az ágy,
 most egy divatcégnél... miután január 31.-én február 1.-ével
 felmondtak, hol alapító tag volt, eurázsiai
 politikai és gazdasági szaktanácsadás
 üzletembereknek, de most művészibb,
 több mindenben kihívóbb a munka,
 ez az öt éve ideköltöző lány jobban megérezte
 és felbloggolta a várost, mint az itteniek
 kell a másság, a meta,
 köszönöm most és mindörökre hogy itt lehetek, ahol
 megbékül a világ bennem, és hogy-hogy:
 a szemlélődés feloldást hoz,
 örömet, másnak is?
 az éj a szimpla –jaj, dehogy— dupla
 ablakán át beszűrődik a *this city never sleeps*
 ha itt élnék fülhallgatóm lenne meditatív
 zene természethangjaival, csendpótlékkal, de most
 a hűtő zúgása, szomszédok nehéz járása,
 a hátsó udvar és az utca zaja sem számít,
 belealszom az éjszakába
 és azt álmodom, hogy utazásom alatt
 egész végig versnaplózóm
 megajándékozom magam
 Tündér Ilonák rózsáival
 és érzem, ahogy felszabadulnak
 a versírásra ráhangolódo
 örömhormonjaim
 /mentés és nézz szembe velem/

ⁱ Függelék

Alvás közben a Ø-ek megelevenednek. Angyalszárnyakkal feldíszített revolverrel kezében jár egy fekete alak, a lírai én alszik, közben dalbetétek szólnak.

Első nap után

42

Oly távol vagy magadtól,
az ég mégis közel
kiszorulva költözésbe, tudományba,
költészetbe, gyógyításba
az erőltetett helyesnek lenni akarásban
mindez önkényeztetésnek
sovány öröm, kevés

oly távol vagy magadtól,
az ég mégis közel
beszorulva az antistruktúrába
ha ha ha ha ha
családod van, ajaj, párod a kedvesed
semmid eléggé nem értékeled
nehezen bánsz a könnyűséggel
szorítod markodban a vágótűk fékjeit
bár rég bedobva közéték
a mindent mérgező személytelenség
pszmodern értéktelenség
mérhetetlen mértéktelenség
távol magadtól
az ég oly közel

nem kérdezed ki vagy
neked a történőkből mi jó
kis javakat szerzel
lopva egy-egy jó pillanatot
mely kevés hogy megérkezz
magadhoz
romba kell neked is dölnöd
magad el sem hiszed
el sem gondolod
hogyan amit megengedsz másoknak
nem
magad mértékéből jön
a távol magadtól
az ég oly közel

Második nap után

Hallod,
a gyerekeknek manapság
meg kellene mondani
hogy a HARC a társadalomban
különösen nagy
különösen
rece fice
rata rata
rece fice
rata rata
bumm

43

a társadalom kereke forog
gyorsan gyors, nagyon gyorsan,
a centrifugális erők
sebes szelekre sodornak,
a lehullás veszélye
hihi haha na mekkora?
óriásian nagy
rece fice
rata rata
rece fice
rata rata
bumm

azt is meg kellene mondani,
hogy az élet egy "jogi randevűhűhű".
az embernek több labdával
kell játszania és mindeniket
a levegőben, a sodró szelekben
kell könnyedén, mintha
oda sem nézve
rá sem hederítve:
tartania
rece fice
rata rata
rece fice
rata rata
bumm

Már semmi sem a tehetségtől,
 szorgalomtól függ,
 hanem hogy eddig azt hitted,
 a világ közös megállapodásokon
 nyugszik és működik,
 törvényszerűségeken?!
 melyek az EMBER
 – gyűjtőnév, igazán! –
 boldogulását tűzik ki célul
 gombostűvel a tűpárnán
 rece fice
 rata rata
 rece fice
 rata rata
 bumm

Ám a nagy személyiségek megjelenésével,
 az egyéni célok kerülnek előtérbe,
 az individuális sikerézés
 spontánná teszi a dolgokat,
 orrod előtt a mézesmadzagot
 esetlegessé és a RENDET
 kétségessé, két-sé-ges-sé
 lá lá lá
 rece fice
 rata rata
 rece fice
 rata rata
 bumm

A meghökkenés
 az a mozdulat,
 ami uralkodik –
 mert a tömeg bizonytalansága
 elehetővé teszi a
 a kevesek sikerét
 rece fice
 rata rata
 rece fice
 rata rata
 bumm

A tömeg bizonytalansága
hetővé teszi a
a kevesek sikerét
síktó sikerét
síptó kényszerét
rece fice
rata rata
rece fice
rata rata
bumm

45

Szeretettel
Mária

